

PERIÓDICH REGIONALISTA INDEPENDENT,
de Literatura, Art, Montepíos, Varietats,
Noticias y Anuncios

Direcció: MUNTANER, 112, 4.^{rt} - 1.ª — Administració: TALLERS, 45, 1.^r

SUSCRIPCIÓ:—Barcelona, UNA pesseta trimestre: fora, 1'50. — Un número sol, 10 céntims

A'ls Montepíos

Fem present a'ls Srs. Presidents y Directors la utilitat que poden reportar las germandats ab la creació de *La Unión defensora del Socorro mútuo*.

Tots los que desitjin tenir exemplar de'ls Estatuts d'aquet nou Centre, poden recullirne en lo carrer de la Canuda, 28, matalassé, ahont tots los días de las 3 de la tarde á las 8 de'l vespre se 'ls ne farà entrega, donantlos explicacions y details de'ls propósitos de aquesta important Associació general.

Felicitaciones

Avuy Lo TEATRO CATALÀ toca á *Gloria*. La opinió pública, en sa part mes ilustrada, ha trobat verdadera justicia en los actes de 'l Tribunal encarregat de proposar a'l Municipi 'ls professors per la Escola Municipal de Música.

Entre 'ls solicitants hi figuraban los mes reputats artistes músichs de aquesta ciutat, verdaderas notabilitats en la execució y expressió, possehedors, en sos respectius instruments, d'excelent escola.

Per això 'l treball de selecció de 'l tribunal ha sigut lo mes fàcil, per tenir que escullir de lo bó lo millor.

¿Qui podía desbancar, tractantse de piano, á 'l reputadíssim y tantas vegadas aplaudit concertista don Joan B. Pujol? ¿Qui lluytar podía ab esperansa de éxit, ab lo distingit professor de violí Sr. Ibarguren, artista de excelent escola y refinat sentiment? 'L estudios jove violoncellista Sr. Soler per superior mérit á tots los presentats, de dret mereixia la plassa.

Sens dupte nostres lectors estranyarán que no se hagia presentat solicitant aquesta plassa l' eminent y afamat violoncellista Sr. Casals.

Intrigas de entre bastidors que algún día, si Dèu ho vol, farem públicas, demostran que no es or tot lo que llú.

La decissió de 'l Tribunal no ha causat estranyesa per ésser cosa resolta y venir, diguemho aixís, feta

la presentació de 'ls dignes professors indicats pe'ls mestres Frigola y Garcia Robles. Lo que si la causá —á nosaltres satisfacció plena— véurer lo nomenament de professor d' orga á 'l estudiós, modest y distingit professor d' armonium de 'l Conservatori de 'l Liceo, D Eussebi Daniel.

Si no tinguéssim motius per' felicitar á 'ls mestres Frigola y Garcia Robles y á 'l Sr. Rodríguez per haver fet justicia nomenant á 'ls professors a'l principi citats, ne tendríam mes que de sobras, per haver fet cas omís de certas bravuconadas, de 'l mérit de certas obras didácticas que ningú ha vist y poquíssims coneixen, de dotzenas y dotzenas de composicions religioses calcadas sobre 'ls cants litúrgichs de sant Gregori y sant Ambrós (?) y elogiadas d' encárrech per algún amich periódista ó portada feta la gaceti-lla á la Redacció.

Tots aquets mérits de res li han valgut á l' organista—tocador d' orga—d' una parroquia de 'l Ensanxe.

Lo Tribunal técnich ha pogut aquilatar lo sobrenatural mérit de las obras, potser, citadas en la sollicitut presentada, y ha trobat que no valsa la tan trompetejada en tots los tons imprecindibilitat de 'l sollicitant, lo suposat talent que de l' orga y sa música te 'l Sr. Daniel.

Lo nomenament d'aquet distingit professor ha fet que de tots los cfrèuls artístichs d'aquesta ciutat se fassin elogis de 'ls mestres Frigola y Garcia Robles y de 'l Sr. Rodríguez, com també de tots los senyors concejals que formaban part de 'l Tribunal.

Nosaltres felicitem á tots, á uns y altres, á 'ls proposats y proponents; á 'ls úns per véurer recompensat l' estudi y aplicació d' una manera digna y honrosa, y a'l Tribunal pe'l bon acert en la elecció de 'ls que han resultat distingits; pero molt particularment á 'ls dos mestres ja citats, per la rectitut y enteresa demostradas en un assumpto tan plé de compromisos, engendrador d' enemistats y desert de profits.

ARMANDO DE LA FLORIDA.

A CARMEN

Son tantos los encantos de tu cara,
que al mirarla tan linda y hechic-
era por verla á todas horas, feliz di-
era la vida si con ello lo alcanz-
ara.

Ella es la que entre sueños yo admir-
ara; ella forma mi amor, mi dicha ent-
era: sin ella, ¡qué otra cosa apeteci-
era con ella!... ¡qué otra cosa dese-
ara!

Ella es la que dá notas á mi l-
ira, la que mi pobre corazón ad-
ora, mi más bella esperanza y mi vent-
ura: en ella está la idea que me insp-
ira, y si bien mi placer en ella m-
ora, en ella está también... mi desvent-
ura.

JOSÉ LOSTE.

Revista teatral

Circo Barcelonés.—Ab *El registro de la policía* va omplirse aquet teatro diumenje darrer, demostrant tots los artistas tenir ben estudiats sos respectius papers y bastant ben compresos alguns d'ells.

No faltaren, donchs, aplausos pe 'l galán D. Joseph Fages, Sra. Tares, Más y Vitales, Srs. Muñoz, Molgosa y altres principals d'aquella companyia.

Novedats.—Ab las funciones de tarde y nit de diu-
menge passat se despedí la companyia d'ópera que ab
aplauso de 'l públich funcionaba en aquet teatro.

Dissapte tingué lloch la Serata d'onore de la senyore-
ta D'Arneiro, cantant *Mefistófele*.

Ja en altres revistes hem dit de la manera que dita
artista executa 'ls papers de *Margarita* y *Elena* de l'obra
d'Arrigo Boito. Avuy sols direm quatre paraulas respec-
te la *Dansa Americana*, de 'l Sr. Vizconde D. Arneiro.

La forma és vulgar, gastada; la melodia no peca d'ori-
ginal. La orquestació en general correcta. L'arpa no és
instrument que s'adapti á l'esllanguiment de la carac-
terística dansa cubana.

La execució fou la mes perfecta que pót esperarse de
qui no sent en sas venás la xardorosa corrent d'un tem-
perament eròtic y en extrem lasciu.

Lo públich la coroná d'aplausos y feu repetir una
part de la dansa.

—La companyia dramática de D. Miquel Cepillo ha
comensat sas representacions ab bon éxit.

De aqueixas funciones ne parlará dissapte 'l redactor
corresponent.—F.

Granvia.—La companyia de opereta italiana continua
vegetse aplaudida y favorescuda. las funciones, espe-
cialment en las de benefici que sempre s'hi entercalan
números de cant en los intermedis, entre 'ls que hi pren
part la nova contralt Srta. Obiol que per sas facultats y
escuela que possehix ha de recullir bons aplausos.

Ultimament s'ha donat á coneixer la opereta *La cam-
pane de Corneville*, que per sa inmillorable execució ha
sigut rebuda ab general aplauso.—A.

Circo Espanyol.—La Srta. Valdés ha debutat agra-
dant molt, *Chateau Margaux* y *La Mascota*, obras de
proba per una artista, han servit per fer patent lo merit
de la jove tiple que té ja las simpatias de 'l públich.

Los demès estigueren be, com en las representacions
anteriors.—P.

Secció de Montepíos

La Unión defensora del Socorro mutuo

Aviat anirá endevant de veras la Unió de'ls montepíos.
Mòlts de'ls que hi ha constituïts, en vista de la mercia y
de'l marasme que la associació á l'efecte formada obser-
va, y de la eneficacia de actes fets per juntas adheridas y
per mòlts associats, s'han cansat d'esperar; y veient
que en dos anys no s'ha fet res, ó millor dit, que se ha
perdut lo temps en nimietats, s'han reunit; han formu-
lat uns Estatuts que ofereixen ventatjas positivas; los han
presentat a'l Govern civil, y dintre pochs dias deixarán
constituïda *La Unión defensora del Socorro mutuo*, que
treballa sense descans en favor de montepíos y de'ls
associats.

En lo present número publiquem dits Estatuts, reco-
manant sa lectura á tothom que s'interessi per un as-
sumpto tan important, útil y trascendental com és aquet
de que s'tracta.

Avuy no hem de dir mes, sino que són bastants los di-
rectors apuntats ja en nom de germandats que volen
contribuir á que siga un fet la unió y defensa de'l mutuo
auxili.

Montepío Catalá.—En cumplimiento de lo dispuesto
en la adición 11 de los Estatutos, se ha de celebrar una
misa en sufragio del alma de D. Pedro Barrufet, falleci-
do en 12 de Julio último siendo asociado de este Monte-
pío y vecino de S. Martín de Provensals.

En su consecuencia, dicha misa se celebrará el domi-
ngo 8 de Noviembre próximo, á las 8 de la mañana, en la
iglesia de Sta. María del Taulat en el expresado pueblo.

Lo que se anuncia para conocimiento de los señores
asociados por si desean honrar la memoria del difunto.

Barcelona 30 Octubre de 1896.—*El Presidente*, José
MARIA PONS.

SOBRE LA TOMBA DE LA MÈVA MARE

UNA CORONA

Aquí tens eixa corona:
que 'ls que passin, puguin véurer
que aquí jaus y deguin créurer
que un de ta falta s'adona.

Aquí s'está, que la llengua
de 'l món es tan vil, que prompte,
de que no hi és dantse compte
'n faria un cas de mengua.

Pensaments que 's marcirán;
ferro que 'l temps ferá á micas,
violetas ara bonicas,
paraulas que 's borrarán:

tot en conjunt perque 's veji
que en tu 's pénsa y se 't venera
ton recort d'altra manera
pe 'l món fóra un sacrilegi.

De esta corona las fullas
de 'l vent serán la joguina,
y la viola peregruna
ab que adorno tas despallas,
quedará reduhida á res:

a'l passá 'l temps; ¡que prest passal
jo 'l tindré present ¡may massa!
lo món no hi pensaré mes.

¡Cruel món!—Jo te 'n tinch feta
dintre 'l cor una corona
que no té forma rodona:
no hi ha en ella cap violeta;
pero de 'l que está formada
ni 'l vent may pót desfullarho,
ni 'ls dias poden borrarho,
ni 'l rovell pót ferhi estada;
que la que tinch en mon cor
que 'l mún may pót contemplarme;
és de lo que tu vas dar-me
jestá formada d'amor!

ENRICH MESTRES Y FORNS.

Secció de'l Pirotècnic

Diumenje passat va constituirse una nova societat de pitansa baix la rahò de *Colla de'l segon arròs*.

Lo sèu lema és menjar y béurer bè, y per probarho, van fer lo debut en la taula rodona situada a'l centro de la de la acreditada botilleria «La Reforma».

Lo menü selecte, escullit y confortable, va sèr dirijit pe'l socio Sr. Claveria, corrent la candibamentació á càrrech de l'establiment de D. Francisco Vila, que va servir de primera los vins comuns, Champagne generosos y café.

Lo dinar va durar desde la una fins á las sis de'l vespre, regnant la mes bona armonia entre 'ls tranquils gourmets.

Per finalisar la festa de'l dinar, lo socio Sr. Girona va cantar l'aria de tenor de *Marina*, de un modo admirable, y 'l Sr. March també va fèr sentir uns quants baillables tocats ab acordeón, de un modo acabadissim.

Va anar tan be, que hi van tornar per' sopar, comensant á dos quarts de deu y acabant a'l punt de las dotze.

Set horas y mitja de menjar y béurer!

Se véu que no tenen ganas de morir-se 'ls de la Colla de 'l segon arròs.

Deu los dongui molts anys de vida... y molta gana per' honrar l'establiment de «La Reforma».

Després d'escriurer lo que precedeix fins á mí me n' ha agafat de gana: de modo y manera que me n' vaig també á sopar. No estich pas per fochs á pesar de sèr

Lo POLVORISTA.

TRIBUT MATERNAL

Pe'l camp de la quietut va mitj confosa una dona que fins compassió inspira; a'l sèr prop certa fossa lo cel mira y a'l punt tendrà corona á n'alli hi posa.

Aquell modest tribut va á dedicarlo per honrar la memoria de'l que un día fou son fillet y que la mort impta de son humil bressol va arrebatarlo.

Devant d'aquets recorts, cambia son rostre, dos llágrimas de'ls seus negres ulls saltan, de dol s'ompla son cor, foras li faltan... y cáu tot murmurant un Pare Nostre.

J. ASMARATS.

Repertori de fora

Vilafranca de 'l Panadés 27 de Octubre.

D'arribada á aquesta vila 'm trobo ab la nova de que 's havia inaugurat oficialment lo «Centre Catalanista» y de que l'acte havia revestit una importancia gran, ja per las personas que componen la Junta Directiva, ja per haverhi prés part personalitats que gosan de renom dintre 'l camp de 'l regionalisme catalá.

Jo 'n tingui un gran goig, porque á mí 'm plauhen tots aquells actes que tendeixen á fèr sapiguer á 'l poble, que deu sèr lliure y que 's treballa pèra que ho sigui; que Catalunya conta ab bons puntals pèra 'l major éxit de la empresa, y que aquèstos no desmayan en lo camí que se han emprés; y á l'enterarme de que havian aportat á l'acte los seus grans de arena en Riera y Bertrán, en Massó y Torrents, l'Enrich Morera y altres, no pugui menos qu'exclamar ab tota la forsa de convicció:—Aixís és com se comensa; mes ¿com acabarás?

Y aquesta pregunta me la feya atenentme á 'ls elements ab que conta lo «Centre Catalanista», porque si per una part tenim á D. Pere Sacases y á D. Mariano Roig y á D. Claudi Más, per altra no deuen faltarhi tots aquèstos que fan número á tot arreu y que per ells formar part d'un «Centre Catalanista», equival á fer la malilla en una taula de 'l café ó be ballar un rigodón en un día de esbarjo.

Recordarán perfectament los que 'm llegeixen y de temps s'enterin de lo que s'escriu en LO TEATRO CATA-

LÁ que en certa ocasió 's publicaren en aquestas columnas uns articles, qual intenció no fou altra que posar en clar que Vilafranca contaba ab pochs adeptes á 'l catalanisme; que si l'antich *Centre Catalá* havia reunit un crescut número de socis, no obehia á res mes que á las diversions que continuament hi tenian lloch, y que, en sa conseqüencia, 'sent com són los joves d'aquesta vila aymants de la novetat y de la festa, dia vindria en que aquestos s'apoderarian de la Jefatura de 'l Centre y comensant per no tenir res de catalanista acabaria per funcionar baix un títol diferent. Aixís ha succehit; l'antich *Centre Catalá*, és avuy *Centro Artesano*; una Societat qual únich fi és proporcionar esbarjo y diversió á 'l juvenil.

No debem, ni podem donar consells á aquells de qui n'hem de rebre; pero si permetinme que, manifestantme joyós per la inauguració feliz de 'l nou Centre, fassi vots pera que 'ls individus que á son cap figuran, procurin que la nova associació catalanista no tingui 'l fi desgraciat que capigué al *Centre Catalá Vilafranquí*.

En una nova carta m'ocuparé de la academia musical *La Violeta*, que fou inaugurada brillantment poch temps enrera en una vetllada de la que fasi esment.

Sens mes per avuy se despedeix de vusté afm. S. S. y amich. —ENRICH MESTRES Y FORNS.

Vich 27 de Octubre.

Ja vareig indicarli la semana passada la noticia de la obertura de 'l teatro de 'l Centro Industrial en lo que hi treballará durant la temporada d'ivern la companyia lirich-dramática que dirijeixen los Srs. Soto y Jordá. La obra inaugural es la comedia catalana *Tenorios* y la sarsuela *D. Juanito Tenorio*.

Per ara nos parla de obrir las portas de 'l teatro Ausonense. —UN INDUSTRIAL.

Fauletas neotáficas

I.

Mossen Cristófol, boy ficantse á 'l llit, va espirar de resultas d'un enfit: l'escolá, en un recò de sagristia d'aquella sufragánea ó rectoria, igual fi feu en la mateixa nit, pro de tant dejunar escanyolit.

Tot lo que indica excés y gran desfici, acostuma portar á 'l precipici.

II.

Una noya á 'l marxarli 'l sèu promés morí sumiquejant á 'l cap d'un mes; un galán á 'l deixar-lo la xicota de tant plorar va fèr la gran ganyota.

En cosas de l'amor, te un desastrós final sempre lo plor.

III.

L'endemá de Tots Sants á 'l cementiri per' visitar á 'ls morts aná en Baldiri, y á 'l tornar cap á casa (jencar li racal) se trobá sens relotje á la butxaca.

Lo qual ensenya y diu qu'entre los morts deu ferse 'l cap molt viu.

IV.

Aquell jove endolat, tipo de frare, una corona sota 'l bras trajina y dret á la necrópolis camina per' colocarla á 'l ninxo de sa mare.

Lo sèu cunyat embolicada pórtia una cosa 'l mateix que una corona, y és un tortell que dintre breu estona menjará, recordant sa sogra morta.

Entre parents s'hi notan contrapunts per' honrar la memoria de 'ls difunts.

J. MARTRUS.

FUNERARIA

Es nit: agenollat devant la tomba
de la que un dia fou
la bella Leonor, s'hi véu á 'n Pere
que diu aqueixos mots:

—«Leonor; per tu 'l meu cor
sufreix una impertinencia:
fa temps que plora l' ausencia
de 'l teu anyorat amor.
Si tu no tórnas, Leonor,
per acabá 'l meu martiri
avans que 'l meu cap deliri
ja que lo cos res no val,
fesme lloch en 'quet setial,
que 'n quedo ab tú á 'l Cementiri.»—

A l' arribar aquí fa un xich de pausa;
tot queda en gran repós:
de prompte, 'l fanal gros de 'l sereno
s'acosta á 'n aquells llochs;
en Pere véu la llum y, poruch, l' home
s'créu que allò és la Mort;
s'aixeca y, espantat, á corre-cuyta
se'n torna sens pensar en Leonor.

SALVADOR BONAVIA.

Reunions particulars

CASSINO ARTESÁ (*Gracia*).—Ab lo drama *La Passionaria*, debutá diumenge en aquet cassino la aplaudida dama jove Srta. Maria Jené, la qual estigué bastant acertada en lo difícil paper de protagonista, tenint passatjes superiors en lo ters acte. La Srta. Jené diu ab correcció y mereix aplauso. La nena Gracieta March també agradá molt per la naturalitat ab que desempenya *Margarita*. La Srta. Casao y la Sra. Guixé, molt bè. Lo Sr. Jené 's lluhí molt en lo *Marcial*: 's véu que tē fet un detingut estudi de 'l personatge. Lo Sr. Cusó estigué bastant just en son ingrat paper de *Justo*: aquet jove cada dia 'ns agrada mes per lo estudiós. Los Srs. Camps y Casellas arrodoniren lo quadro.—R. M

Saló de descans

—Lo Mtre. Giró está acabant una sarsuela en tres actes, 'sent la lletra de 'l conegut llibretista Calixto Navarro, titulada: *Nuestra Sra. de Paris*.

De 'l mèrit de la música n'és ferma penyora 'l nom de nostre compatriota.

S' está treballant'hi per posarla durant la present temporada d' ivern.

—Nos han dit que 'l Sr. Ruperto Goberna, organista de la Concepció, per no haverli donat la plassa de professor d' orgue de l' Escola Municipal de Música, ha presentat la dimissió d' organista de 'l Palau de Bellas Arts.
Creyem éra lo que tenia de fer.

—Lo teatro de 'l Tivoli promet fèr bona temporada ab la companyia de sarsuela de D. Pere Valldeperas.

Soluciones á las cavilaciones de 'l número anterior

GEROGLÍFICH: *Per perrucas de teatros, á ca l' Adolfo.*

GEROGLÍFICH COMPRIMIT: *Sibila.*

Imp. Pujol y C.^a—Tallers, 45.—Barcelona

CASAS RECOMENADAS

Magatzem de pells de **Joseph M.ª Pous**, Frexuras, 6.
Sastreria de teatros, de E. Vasallo Malatesta, Asalto 14.

Fotografia de **A. S. (Xatart)**, Carme, 3, tercer.

Taller de atrés de **J. Vidal**, Ronda S. Pau, 48.

Inmillorables **anissats** de A. Bestard y f'ls. (Santa Maria (Mallorca), se venen en las principals batillerías y colmados.

Arxiu Central Lirich-dramátich de **J. Gelabert**, Unió, 5, 3.º, 1.ª.

SANTASUSANA

Santasusana • Santasusana

MAQUINAS PER' CUSIR Y PER' FER MITJA

Aparatos de péndrer dutxas

PREUS SENS COMPETENCIA

Carrer de 'l Carme, 34. — BARCELONA

ARXIU Y COPISTERIA

de vers y música

Joseph Bonnin

PUNTUALITAT Y ESMERO EN SERVIR

— Passatge de Madoz, núm. 5, 2.ª —

Gran establecimiento de música

Instrumentos, pianos y armoniums, de

• JUAN AYNE •

FERNANDO VII, 51 y 53 y CALL, 22.—BARCELONA

~~~~~ Especialidad en pianos de alquiler. ~~~~~
Guitarras desde 5 pesetas.

À CASARSE TOCAN

Por 30 duros el mobiliario siguiente:

Una cama Viena (matrimonio), un sommier muelles (matrimonio), una cómoda con mármol, seis sillas regilla, una mesa de noche con mármol, una mesa de comedor, seis sillas idem, un elegante espejo y perchas.

Además hay camas de Viena á 20 pesetas, y de matrimonio, á 35. Sillas de regilla á 44 pesetas docena. Juegos de lavabo Viena mármol á 24, y gran surtido de muebles de todas clases á precios de fábrica.

LA IMPERIAL, Conde Asalto, 25

La gran Liquidación

La casa que da los muebles más sólidos y más baratos

UN MOBILIARIO NON PLUS ULTRA

Una cama de Viena ó de hierro (matrimonio), un sommier, un colchón, una cómoda con marmol, 6 sillas regilla, una mesa noche, un espejo, una mesa comedor, 6 sillas y un palanganero,

todo por 30 duros

Hay camas de Viena con somier, colchón y almohada

A 32 PESETAS

Riera Alta, núm. 48 - Barcelona